

6 15
F

ІНФОРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ БЕЛКООПСАЮЗУ

ВЫХОДЗІЦЬ
АДЗІН РАЗ У ТЫДЗЕНЬ

29-га СЪНЕЖНЯ 1928 г.

№ 9

ПЕРШЫ ГОД
ВЫДАНЬНЯ

ВЫДАНЬНЕ БЕЛКООПСАЮЗУ

З Ь М Е С Т

Стар

Вынікі лістападаўскай кон'юнктуры	1
-----------------------------------	---

Дырэктывы Белкоопсаюзу.

Аб прадстаўленьні дэкадных вестак	3
Пра запаўненьне п. 13 дэкадных опэрац. вестак аб хлебн. опэрацыях	-
Інструкцыя аб дапасаваньні ільгот і растэрміновак па ўплаце паявых узносаў у спаж. т-вах БССР	4
Палажэньне аб парадку ўтварэньня і скарыстаньня фондаў коопэраваньня беднаты ў спаж. таварыствах БССР	6

Дырэктывы Белрабсэкцыі.

Інструкцыя аб справаздачна-перавыбарчай кампаніі па рабочай коопэрацыі Беларусі	10
---	----

Афіцыйны адзел.

Аб парадку ўтварэньня, хаваньня і выдаткоўваньня запасных капіталаў коопэрацыі	13
Аб правільным вучоце наяўнасьці хлеба	16
Аб нормах прадажы хлеба здатчыкам ільну	-

Хроніка

6-05
Пролетары ўсіх краёў, злучайцеся!

ІНФОРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ БЕЛКООПСАЮЗУ

ВЫХОДЗІЦЬ
АДЗІН РАЗ
У ТЫДЗЕНЬ

Адрас: Менск, Савецкая вул., № 43

№ 9

29 сьнежня 1928 г.

№ 9

Вынікі лістападаўскай кон'юнктуры

(Па матар'ялах плянава-эканамічнага бюро БКС)

1. Адзначаецца, што ўзросшаму попыту насельніцтва процістаяла неда-
статковая прапанова прамтавараў. Паступленьне асноўных прамтавараў у
лістападзе аказалася нават ніжэй кастрычнікаўскага. Тэкстылю завезена ў
кастрычніку на 497 тыс. руб., а ў лістападзе на 385 тыс. руб. (менш на
22 з паловай проц. Падошвеннай скуры ў лістападзе супроць кастрычніка
завезена на 60 процантаў менш (40 тыс. руб. супроць 101 т. р.).

Аглядальнік кон'юнктуры па Менскай акрузе характарызуе разрыў паміж
попытам і прапановай на падошвенную скуру адпавядаючымі вялічынямі
50 супроць 11 тысяч, пры мінулагагодняй прапанове ў 45 тысяч.

Круг дэфіцытных тавараў. так роўна і глыбіня дэфіцытнасьці для абод-
вых сэктараў (гарадскога і сельскага), значна пашырыліся, абхапіўшы ў
горадзе таксама і шэраг сельска-гаспадарчых прадуктаў. Дэфіцытнымі былі:
тэкстыль, падошва, трэстаўскі трыкатаж, галёшы, рабочыя боты, цвёрдыя
валёнкі, крупы, масла, малако, сала і некаторыя калёніяльныя.

Такі ўзрост напружанасьці рынку прамтавараў і некаторай часткі сель-
ска-гаспадарчых прадуктаў высоўвае задачу павялічэньня завозу, а таксама
і мясцовых загатоўак.

Некаторае палягчэньне адзначаецца на хлебным рынку. Было завезена
ў лістападзе: у Саюзы—274 вагоны хлебапрадуктаў, супроць кастрычнікаў-
скіх—65 вагонаў; у гарады—671 вагон, супроць кастрычнікаўскіх—395 ва-
гонаў.

Хлебныя цяжары ідуць пераважна з Цэнтральнай Чарназёмнай вобласьці
і Паволжа.

2. Некаторыя адхіленьні ў завозе асобных тавараў па раёнах патра-
буюць свайго вывучэньня.

3. Адзначаныя ў кастрычнікаўскім абгледзе прычыны недастатковага
ўспрыняцьця насельніцтвам тавараў мясцовай вытворчасьці (горшая якасьць
і больш высокія цэны) захоўваюць сваё значэньне і для лістапада.

Належыць зноў падкрэсьліць задачу канкрэтнага выяўленьня ўсіх вы-
творчых дэфектаў і прыняцьця мер да іх зьнішчэньня.

4. Загатоўчая праца спажывакоўскай у лістападзе выяўляе прыкмет-
нае ажыўленьне, што знаходзіць свой выраз ў павышэньні плянавых за-
даньняў.

Па хлебапрадуктах маецца наступнае:

У кастрычніку загатоўлена непасрэдна ад сялян 1150 тон. (61% пляну),
паступіла памольнага збору 2856 т. (87% пляну), у лістападзе—ад сялян
1640 т. (110% пляну), памольнага збору 4898 т. (110% пляну); павялічэньне
ў лістападзе супроць кастрычніка: па загатоўцы ад сялян на 42,6% і па
памольнаму збору на 71,5%.

Рост лістападаўскіх заготовак, у асноўным, абумоўліваецца заспакаеннем на хлебным рынку ў сувязі з павялічэннем хлебага завозу.

З другога боку, шэраг арганізацыйных мерапрыёмстваў коопэрацыі, як узмацненне кіраўніцтва і кантролю збоку саюзаў за ходам заготовак (выезды на месцы), устанаўленне кантролю за выкананнем млынамі сваіх памольных абавязацельстваў, забеспячэнне беднаты хлебам і г. д.—дапамаглі ўзмацненню ролі спажывацкай коопэрацыі ў хлебазагатоўках.

Па ільнонасенню маецца наступнае: у кастрычніку загатоўлена 2052 тоны, ці 190 процантаў пляну, а ў лістападзе—1243 тоны, ці 103 з паловай процантаў пляну. У лістападзе загатоўлена 80 з паловай проц. таго, што загатоўлена ў кастрычніку.

Такое рэзкае скарачэнне заготовак ільнонасення ў асноўным тлумачыцца зніжэннем сезоннасьці.

Па сыравіне маецца наступнае:

У кастрычніку загатоўлена: ільну 60 тон (92% пляну), буйнай скурасыравіны 11 т. шт. (120% пляну), дробнай скурасырав. 10.300 шт. (45% пляну), рызьзя 76 тон (28,7% пляну), шчаціны 0,8 тоны (40% пляну), конволасу 2 т. (66,6% пляну), у лістападзе загатоўлена: ільну 516 т. (147,5% пляну), буйнай скурасыравіны 16200 шт. (185% пляну), дробнай скурасыравіны 17900 шт. (81,8% пляну), рызьзя 211 т. (70,5% пляну), шчаціны 2,7 т. (108 % пляну), конволасу 4,3 т. (100% пляну); павялічэнне супроць кастрычніка: па ільну на 760%, скурасыравіне буйнай—48%, дробнай—74%, рызьзю—146%, шчаціну—240%, конволасе—115%.

Значны агульны рост сыравінных заготовак спажывацкай коопэрацыі ў лістападзе ідзе ў асноўным за кошт развіцця працы з сезоннымі відамі сыравіны, пры адначасовым скарачэнні заготовак па тых відах сыравіны, сезон якіх сыходзіць (лектравы, грыбы і г. д.).

Паказальна наступнае параўнанне заготовак спажывацкай коопэрацыі гэтага году з адпавядаючымі месяцамі мінулага году. Калі ў лістападзе мінулага году супроць кастрычніка па спажывацкай коопэрацыі паменшыліся на 16,8 проц., дык у гэтым годзе яны павялічыліся на 15,7 проц.; па Саюзах—у мінулым годзе паменшыліся на 27 проц., а ў гэтым годзе павялічыліся на 54 проц.

Невыкананне пляну асобнымі акругамі, сярод якіх асабліва вызначаюцца: Полацкая—па хлебу, ільнонасенню, буйнай скурасыравіне, рызьзю; Віцебская—па хлебу, ільнонасенню; Гомельская—па рызьзю; Менская і Аршанская—па хлебу;—заслгоўвае сур'ёзнага вывучэння прычын і прыняцця шэрагу мер, накіраваных да паляпшэння заготовак. У асноўным паспяховаць далейшых заготовак знаходзіцца ў вялікай залежнасці ад ступені задавальнення Беларусі прамтаварамі.

5. Адзначаецца затрымка ў лістападзе адгрузкі арганізацыямі загатоўленага рызьзя.

6. Абвастрэнне фінансавых паказальнікаў высоўвае неабходнасьць не паслабнай увагі ўсіх звяненняў сістэмы да пытанняў фінансавай працы, у прыватнасці да ўцягнення ў звароты коопэрацыі сродкаў насельніцтва (паі, уклады).

7. Для сваечасовага вучоту кон'юнктуры па спажывацкай коопэрацыі і захавання за кон'юнктурнымі матар'яламі іх практычнага значэння, прапанаваць усім арганізацыям у далейшым дасылаць кон'юнктурныя карткі ў БКС не пазней 10 чысла наступнага за справаздачным месяца, таксама пасылаць з арганізацыяй корэспандэнцкіх пунктаў, з такім разлікам, каб корэспандэнцкія лісты за сьнежань паступілі ў Плянава-Эканамічнае бюро ў першых чыслах студзеня.

Саюзы павінны даць адпавядаючыя ўказанні спажывацкай коопэрацыі.

8. Адзначаючы, што сістэматычнае непрадстаўленне кон'юнктурных картак Віцебскім, Гомельскім і Рэчыцкім ЦРК, частковае непрадстаўленне Гомельскім Саюзам, а таксама нізавой сеткай Полацкай, Мазырскай і Гомельскай акруг, затрымлівае зводку кон'юнктурнага матар'ялу,—прапанаваць старшыням паказаных арганізацый прыняць самыя рашучыя меры да знішчэння гэтых недарэчнасцяў.

ДЫРЭКТЫВЫ БЕЛКООПСАЮЗУ

Аб прадстаўленькі дэкадных вестак.

Усім спажсаязам, аддзяленьням і спажыўтаварыствам.

Узамен прадстаўляемай спаж. таварыствамі БССР падэкаднай формы № 1—заг. „Дэкадныя операцыйныя весткі аб загатоўцы, рэалізацыі і нааўнасьці с.-гасп. сыравіны“, НК РСІ БССР зацьверджана 17-XII—28 г. новая форма № 4—заг. „дэкадныя операцыйныя весткі аб загатоўцы с.-гасп. сыравіны“, якая павінна высялацца ў свой Саюз 1-га, 11-га і 21-га чысла кожнага месяца.

Былая дэкадная форма № 1—заг. высялаецца ў свой Саюз адзін раз у месяц не пазьней 3-га чысла наступнага за справаздачным месяцам. Саюзы высялаюць Белкоопсаюзу і адпаведным акргандаляінспэктарам дэкадныя зводкі па формах № 4—заг. 6-га, 16-га і 26-га кожнага месяца, а штомесячныя зводкі па формах № 1—заг.—не пазьней 9-га чысла наступнага за справаздачным месяцам.

Саюзы павінны прыняць усе меры, каб да дня складаньня зводак былі атрыманы дэкадныя весткі па ф. № 4—заг. і месячныя весткі па ф. № 1—заг. ад ўсіх 100 проц. спаж. таварыстваў, абслугоўваемых імі.

Таксама неабходна Саюзам звярнуць асаблівую ўвагу на ўсебаковую праверку правільнасьці запаўненьня гэтых картак спаж. таварыствамі, зварочваючы няверныя звесткі назад для іх тэрміновага выпраўленьня. Новы парадак прадстаўленьня вестак па загатоўцы с.-гасп. сыравіны ўводзіцца з 1-га студзеня 1929 г.

Старшыня Праўленьня БКС *Наўлянскі*

Заг. Стат. П-Адз. *Кабакоў*

№ 15211, 19-XII—28 г.

Пра запаўненьне пункту 13 „дэкадных операцыйных вестак аб хлебных операцыях“.

Усім Саюзам і спажыўтаварыствам.

У тых зводках «дэкадных операцыйных вестак аб хлебных операцыях», форма № 1—хл., якія вамі прысылаюцца, не запаўняецца зусім альбо запаўняецца недавальняюч пункт 13 «загатоўлена ад насельніцтва на суму», з прычыны чаго немагчыма ўстанавіць узровень фактычных загатоўчых цэн на хлебапрадукты.

Белкоопсаюз катэгорычна прапануе прыняць усе меры, каб усе графы адзначанай формы № 1—хл. запаўняліся спажыўтаварыствамі поўнасьцю і каб паказаныя ў графе 13 сумы дакладна адпавядалі колькасьці загатоўленых хлебапрадуктаў. У супраціўным выпадку мы будзем прымушаны зварочваць вам зводкі назад, аб чым будзе дэдазена да ведама Наркамгандлю БССР.

Старшыня Праўленьня БКС *М. Наўлянскі*.

Загадчык Стат. П-Адзелу *Кабакоў*.

11-XII—28 г. № 14770.

Зацверджана Праўленьнем БКС
21-га сьнежня 1928 г., пр. № 39—169*).

Інструкцыя аб дапасаваньні ільгот і растэрміновак па ўплаце паявых узносаў у спажывецкіх таварыствах БССР.

У мэтах устанаўленьня аднастайнасьці па ўсёй сыстэме спажыўко-операцыі БССР пры прадстаўленьні ільгот і растэрміновак па ўплаце паявых узносаў, у сувязі з падвышэньнем статутнага паю да 15 руб. у тых спажыўтаварыствах, дзе сучасны разьмер паю не забясьпечвае выкананьня кантрольных лічбаў па паявому капіталу на 1928-29 г., устанавіць наступны парадак прадстаўленьня ільгот і растэрміновак:

1. Бядняцка-батрацкія групы сельскага насельніцтва коопэруюцца за лік фонду коопэраваньня беднаты. Для ўнясеньня паю, паказаным групам насельніцтва выдаецца пазыка з фонду коопэраваньня беднаты ў разьмеры 50 проц. статутнага паю. Растэрміноўка па пагашэньні пазыкі і другой паловы паю ўстанаўляецца на 5 гадоў.

Увага. Статутны разьмер паю для беднаты і батракоў павінен быць 10 рублёў.

2. Бядняцка-батрацкія групы насельніцтва, якія ня могуць быць коопэраваны за лік фонду коопэраваньня беднаты з прычыны недастатковасьці фондаў, прымаюцца ў члены спажывецкага таварыства пры ўнясеньні ўступнога ўносу і, у парадку чарговасьці, яны зьяўляюцца першымі кандыдатамі на атрыманьне пазыкі, якая выдаецца ім па меры папаўненьня фонду коопэраваньня беднаты.

3. Серадняцкім групам насельніцтва прадстаўляецца права на растэрміноўку паявых узносаў, пры маламоцнасьці іх гаспадарак, на тэрмін да году. Прычым, першапачатковы ўзнос павінен быць ня менш 25 проц. статутнага паю.

4. Для другіх сяброў сям'і сяброў таварыства: беднякоў і сераднякоў—жанчын і моладзі, ня маючых самастойнага заробку, устанаўляецца ільготны пай у разьмеры 20 проц. статутнага паю.

Растэрміноўка ўплаты ільготнага паю для другіх членаў сям'і пайшчыкаў: беднаты і батракоў, якія коопэруюцца за лік фонду коопэраваньня беднаты, прадстаўляецца ад 3 да 5 год.

Растэрміноўка па ўнясеньні паю для ўсіх астатніх устанаўляецца на тэрмін ад 1 да 2 год, у залежнасьці ад матар'яльнага становішча. Першапачатковы ўзнос для паказаных асоб павінен быць ня менш 20 проц. устаноўленага для іх паю (акрамя ўступнога ўносу).

Увага. Для другіх сяброў сям'і беднаты і батракоў статутны разьмер паю 2 рублі, для астатніх—3 рублі.

5. Растэрміноўка па ўнясеньні паю прадстаўляецца рабочым і служачым, зарплата якіх не перавышае 150 рублёў.

6. Працяг растэрміноўкі ўстанаўляецца ў залежнасьці ад разьмеру зарплаты:

*) Інструкцыя зацверджана як часовая, да ўвядзеньня дыфэрэнцыраванага паю.

Для атрымліваючых да 40 руб. у месяц—12 месяцаў, ад 40 да 75 руб. — 9 месяцаў, ад 75 да 100 руб. — 6 месяцаў, ад 100 да 150 руб.—3 месяцы.

Пры ўступленьні ў сябры коопэратыву пайшчы, які атрымлівае растэрміноўку, павінен уносіць уступны ўзнос і першачарговы ўзнос паю.

7. Для вучняў, якія атрымліваюць дзяржстывендыю, ці якія знаходзяцца на стыпэндый гаспадарчых органаў, устанаўляецца ільготны пай ў разьмеры 50 проц. статутнага і яго растэрміноўка да 3 гадоў.

Вучні, якія знаходзяцца на ўтрыманьні рабочых і служачых—пайшчыкаў коопэратыву, прымаюцца, як другія сябры сям'і.

8. Саматужнікі, якія зьяўляюцца членамі працоўных арцеляў, карыстаюцца растэрміноўкай у залежнасьці ад разьмеру заробку, у адпаведнасьці з п. 6 гэтай інструкцыі. Для астатніх саматужнікаў тэрміны ўзносу паю ўстанаўляюцца ў кожным асобным выпадку, у залежнасьці ад іх матар'яльнага становішча.

9. Беспрацоўныя, якія знаходзяцца на вучоце Біржы Працы, прымаюцца ў сябры коопэратыву пры ўнясенні імі аднаго толькі ўступнаго ўзносу і ад унясеньня паю аслабляюцца да атрымання імі працы.

На атрыманыя працы быўшыя беспрацоўныя прыраўняюцца да адпаведных груп рабочых і служачых, прычым ад чарговага ўзносу ў першы месяц сваёй працы аслабляюцца.

10. Рабочыя і служачыя, якія зрабіліся беспрацоўнымі, спыняюць ўзнос паю да атрымання працы, прычым, пасля атрымання працы, тэрміны ўзносаў для іх пераглядаюцца і ўстанаўляюцца ў залежнасьці ад іх зарплаты па новаму месцу працы. Ад чарговага ўзносу ў першы месяц сваёй працы яны аслабляюцца.

11. Асобы, якія знаходзяцца на сацыяльнай забясьпечы, прыраўняюцца да адпаведных груп рабочых і служачых, у залежнасьці ад разьмеру пэнсіі, якую яны атрымліваюць.

У тых выпадках, калі разьмер пэнсіі ніжэй 20 руб. у месяц, яны ўносяць ільготны пай, г. зн. 50 проц. статутнага і растэрміноўка ўстанаўляецца на 5 год.

Увага: Калі пэнсіянер мае якія-нібудзь заробкі (пабочныя), то пры ўстанаўленьні растэрміноўкі ўлічваецца агульная сума яго прыбытку.

12. Усе астатнія групы насельніцтва ўносяць пай пры ўступленьні поўнасьцю.

13. Для тых асоб, якія да моманту ўстанаўленьня гэтага парадку ужо частку паю ўнеслі, растэрміноўка памяншаецца ў залежнасьці ад разьмеру ўнесенага паю.

14. У адпаведнасьці з гэтымі правіламі, парадак растэрміноўкі кожнаму пайшчыку ўстанаўляецца членам праўленьня спажывецкага таварыства, а ў выпадку спрэчнасьці пытаньня аб парадку растэрміноўкі таму ці іншаму пайшчыку, яно пераносіцца на разгляд праўленьня таварыства.

15. Да папярэдняга перагляду і вызначеньня тэрмінаў растэрміноўкі неабходна прыцягваць арганізацыйна-асьветныя камісіі спажывецкіх таварыстваў.

Складзена ў адпаведнасці з паста-
новай Саўнаркому СССР ад 7-га ве-
расня 1928 г. і зацверджана Праў-
леньем Белкоопсаюзу 21-га снежня
1928 г. (прат. № 39—169).

Палажэнне аб парадку ўтварэння і скарыстання фондаў коопэравання беднаты (ФКБ) ў спажывец- ніх таварыствах БССР.

I. Задачы, крыніцы і парадак утварэння (ФКБ).

1. З мэтай шырокага ўцягнення ў спажывецкую коопэрацыю маламаёмых колаў працоўнага насельніцтва (беднаты і батрацтва) сельскіх мясцовасцяў і мястэчак пры ўсіх спажывецкіх таварыствах утвараюцца спецыяльныя „фонды коопэравання беднаты“ (ФКБ).

Увага. Фонды коопэравання беднаты ўтвараюцца таксама пры тых гарадзкіх спажывецкіх таварыствах, у раёны дзейнасці якіх уваходзяць сельскія мясцовасці з бядняцкім насельніцтвам і батрацтвам.

2. Фонды коопэравання беднаты (ФКБ) пры спажывецкіх таварыствах утвараюцца:

а) з штогодніх адлічэнняў 15% з сумы чыстых прыбыткаў спажывецкіх таварыстваў;

б) з спецыяльных доўгатэрміновых беспроцантных пазык, якія атрымліваюцца спажыватэарыствамі ад сваіх Саюзаў з сродкаў, адлічаных апошнімі ў ФКБ;

в) з адначасовых ці перыядычных узносаў, якія атрымліваюцца ад сялянскіх камітэтаў узаемадапамогі (КСУ) і іншых арганізацый у выглядзе доўгатэрміновых беспроцантных пазык і розных іншых паступленняў.

3. Пазыкі, якія атрымліваюцца спажыватэарыствамі ад сваіх Саюзаў і іншых арганізацый у фонд кооп. беднаты, павінны быць доўгатэрміновымі, але на тэрмін ня вышэй 5-ці гадоў.

4. Звернутыя (аплачаныя) беднатою пазыкі, якія атрыманы з ФКБ, зноў павінны ісці на далейшае коопэраванне беднаты.

5. Адказнасць за захоўванне фонду коопэравання беднаты, а таксама за сваечасовае і на прамому прызначэнню яго скарыстанне ускладаецца на праўленне спажывецкага таварыства.

II. Парадак і ўмовы выдачы пазык з ФКБ.

6. Фонды коопэравання беднаты ў спажывецкіх таварыствах прызначаюцца *выключна для выдачы падлягаючых звароту пазык для ўнясення паявых узносаў* тым грамадзянам, якія, жадаючы ўступіць у лік пайшчыкаў спажыватэарыстваў, на свайму маёмаснаму становішчу ня маюць магчымасці ў даны момант унесці поўнасьцю ці часткова ўстаноўленыя статутам спажывецкага таварыства паявыя ўзносы.

7. Пазыкі з ФКБ выдаюцца *выключна на аплату паявых узносаў*. Божны грамадзянін, які пажадае атрымаць пазыку для аплаты спажы-

вядзему таварыству свайго паявога ўносу, павінен да атрымання пазыкі ўнесці поўнасьцю вызначаную па статуту ўступную плату.

Увага. У выключных выпадках найбольш бяднейшым грамадзянам уступная плата можа быць залічана ў суму пазыкі, якая атрымоўваецца імі з ФКБ на ўтварэньне паявога ўносу.

8. Коопэраваньню за рахунак ФКБ у першую чаргу падлягаюць пражываючыя ў раёне дзейнасьці спажывецкага таварыства *беднякі*, якія вядуць гаспадарку, — у тым ліку ўдовы, жонкі чырвонаармейцаў, моладзь, дэмабілізаваныя чырвонаармейцы і *батракі*.

Сродкі, якія застаюцца пасля гэтага, павінны выдавацца на аплату паявых ўносаў другіх сяброў сям'і беднякоў і батракоў (жанчынам і моладзі, якія не вядуць самастойнай гаспадаркі), якія пажадаюць уступіць у лік пайшчыкаў спажывецкага таварыства, але ня могуць па свайму маёмаснаму становішчу ў даны момант унесці поўнасьцю ці часткова ўстапоўленьня для іх ільготныя паявыя ўносы.

9. Грамадзяне (з бядняцкіх і батрацкіх колаў), жадаючыя ўступіць у пайшчыкі і дзеля гэтага атрымаць пазыку на аплату імі паявога ўносу ў спажывецкім таварыстве, падаюць аб гэтым аднаведную заяву ў праўленьне спажыўтаварыства. Ні ў якім разе не дапушчаецца коопэраваньне беднаты за кошт ФКБ бяз ведама коопэруемых асоб.

10. Пазыкі з фондаў коопэраваньня беднаты выдаюцца ў разьмеры паловы поўнага паю, прадугледжанага статутам таварыства на тэрмін да 5 год. На пазыкі, якія выдаюцца з ФКБ, процантаў не налічваецца.

11. Тэрміны пагашэньня выдадзеных пазык устанаўляюцца ў залежнасьці ад мясцовых умоў і маёмаснага становішча коопэруемых беднякоў, у межах да 5 год.

12. Пазыкі з ФКБ на руцкі не выдаюцца, а залічваюцца ў паявыя ўносы аднаведнага пайшчыка і праводзяцца па асабовым рахункам паявых ўносаў і па асабовым рахункам выдадзеных пазык з ФКБ.

13. Праўленьне спажывецкага таварыства праз камітэты сялянскай узаемадапамогі і батрацкамы высьвятляе лік і прозьвішча неаапаэраваных у раёне дзейнасьці спажыўтаварыства беднякоў і батракоў, якіх неабходна ўцягнуць у шэрагі пайшчыкаў. Сьпіс неаапаэраваных беднякоў і батракоў неабходна абмяркоўваць на спэцыяльных сходах беднаты і батрацтва.

14. Дзеля разгляду заяў, паступаючых у праўленьне спажыўтаварыства аб выдачы пазык, дзеля вызначэньня ступені патрэбы ў пазыках асоб, падаўшых заявы, і чарговасьці выдачы пазык, тэрмінаў пагашэньня, а таксама дзеля абмеркаваньня іншых пытаньняў, якія маюць датычаньне да коопэраваньня беднаты, пры больш буйных спажывецкіх таварыствах утвараецца асобная камісія па коопэраваньню беднаты і скарыстаньню ФКБ па 1 прадстаўніку ад: а) праўленьня спажыўтаварыства — члена праўленьня (старшыня камісіі), б) камітэту сялянскай узаемадапамогі, в) райвыканкому ці сельсавету, г) прафсаюзу

сельскагаспадарчых і лясных рабочых, д) жанадзелу, е) райкому ці ячэйкі ЛКСМ.

Увага. 1. На пасяджэнні могуць запрашацца прадстаўнікі іншых грамадзкіх арганізацый вёскі.

2. Утварэнне камісіі ня зьнімае адказнасці з праяўлення спажывецкага таварыства за сваёчасовае і правільнае скарыстаньне ФКБ.

15. Камісія павінна склікацца старшынёй яе па меры паступлення заяў аб выдачы пазык ці пытанняў, якія перадаюцца на яе разгляд праўленьем таварыства але ня менш аднаго разу ў месяц.

Паставы камісіі зацьвярджаюцца праўленьем спажыўтаварыства.

16. У тых таварыствах, дзе камісіі па коопэраванні беднаты ня ўтвораны, іх працу выконвае праўленьне т-ва непасрэдна або праз арганізацыйна-асветную камісію.

III. Парадак і ўмовы пагашэння пазык.

17. Пры атрыманні пазыкі з ФКБ спажыўтаварыства, пайшчык выдае праўленьню таварыства пісьмовае абавязацельства аплаціць пазыку ва ўстаноўленыя тэрміны. Абавязацельствы гэтыя захоўваюцца ў справах спажыўтаварыства да поўнае аплаты пазыкі.

Увага: 1. У працягу гэтага часу (да 5 год) павінна быць унесена пайшчыкам і астатняя частка паю, да статутнага разьмеру, у тэрміны, якія ўстанаўляюцца ў кожным выпадку па дагаворанасьці з бедняком.

2. Статутны пай для беднаты і батрацтва павінен быць 10рублёвы; для другіх сяброў сямей беднаты і батрацтва 2рублёвы.

18. Праўленьне спажыўтаварыства наглядае за тэрмінамі паступлення чарговых плацяжоў па пазыках і робіць напамінкі пайшчыкам аб іх унясенні.

19. У выпадку неўнясення ва ўстаноўленыя тэрміны пазыкі і астатняе часткі паявога ўзносу, праўленьне спажыўтаварыства прымае шэраг мер да пабуджэння пазыка-атрымацеляў унесці аднаведныя ўзносы; пры ўпартым ухіленьні ад унясення ўзносаў да сяброў таварыства—атрымацеляў пазыкі з ФКБ могуць ужывацца захады, прадугледжаныя статутам таварыства—аж да выключэння з складу сяброў таварыства.

Увага. У выпадку навальнай нядолі (неўраджай, пажары і інш.), якая здарылася ў раёне дзейнасці таварыства, магчыма прадстаўленне далейшай растэрміноўкі аплаты паявога ўзносу з зацьвярджэннем гэтага агульным сходам пайшчыкаў ці ўпаўнаважаных.

20. Пагашэнне пазык па паявых ўзносах з ФКБ, па згодзе бедняка ці батрака, можа ўтварацца шляхам залічэння часткі заробтку, якую атрымлівае бедната за працу, якая прадстаўляецца ёй па перавозках і па найму ў спажывецкіх таварыствах.

21. Усе пайшчыкі, коопэраваныя за рахунак пазык з ФКБ, зьяўляюцца раўнапраўнымі сябрамі спажывецкіх таварыстваў, карыстаюцца ўсімі правамі і нясуць адказнасць па справах таварыства, аднолькава з усімі сябрамі спажыўтаварыстваў, згодна статуту.

22. У выпадку добраахвотнага выхалу ці выключэння са складу сяброў таварыства беднякоў, коопэраваных за рахунак ФКБ, рахункі па пазыхах, выддзеных ім на аплату іх паявых ўзносаў, зачыняюцца. Частка пазыкі (паявы ўзнос), якая аплачана, зварочваецца ім у парадку, устаноўленым статутам таварыства аб выдачы паявых ўзносаў сябрам, якія выбываюць з таварыства. Частка-ж паявога ўносу, унесенага ў ФКБ, якая неаплачана, сьпісваецца з рахунку паявых капіталаў таварыства і праводзіцца па рахунку розных асоб-дэбітораў па фонду (дэбет паявога капіталу—крэдыт дэбітораў па фонду).

IV. Тэрмін існавання ФКБ, справаздачнасьць і кантроль за скарыстаньнем фондаў і працай па коопэраваньні беднаты.

23. Адлічэньні сродкаў у фонд коопэраваньня беднаты, якія прадагледжаны арт. 2 гэтага палажэньня, утвараюцца да моманту поўнага коопэраваньня ўсяго бядняцкага і батрацкага насельніцтва раёну дзейнасьці таварыства і да моманту ўнясеньня ў спажывецкае таварыства ўступіўшымі беднякамі і батракамі паявога ўносу, які патрабуецца статутам спажывецкага таварыства. Парадак скарыстаньня фондаў коопэраваньня беднаты пасьля поўнага коопэраваньня беднаты і батрацтва ў раёне дзейнасьці таварыства ўстанаўляецца адпаведным саюзам спажывецкіх таварыстваў.

24. Фонды коопэраваньня беднаты пры спажывецкіх таварыствах прызначаюцца выключна для коопэраваньня спажывецкай коопэрацыяй беднаты і батрацтва, таму яны ня могуць быць аб'яднаны з фондамі коопэраваньня беднаты і іншых відаў коопэрацыі і не павінны скарыстоўвацца інакш, як па прамому прызначэньню ў адпаведнасьці з гэтым палажэньнем.

25. Фонды коопэраваньня беднаты ў спажывецкіх таварыствах лічацца на баянсах гэтых арганізацый і ня могуць ісьці на пакрыцьцё страт таварыства ад іншых опэрацый.

26. Справаздачнасьць і вучот па коопэраваньні беднаты і скарыстаньні ФКБ ўключаецца ў агульныя памесячныя, паквартальныя і гадовыя справаздачы спажывецкіх таварыстваў.

27. Праўленьне і рэвізыйныя камісіі спажывецкіх таварыстваў, а таксама саюзы і іх інструктаж павінны стала наглядаць як за рухам коопэраваньня беднаты, так і за правільным і сваечасовым выдатваньнем ФКБ, улучаючы гэтай працы максымум увагі.

28. У адпаведнасьці з гэтым палажэньнем, праўленьні спажывецкіх таварыстваў павінны распрадаваць практычны плян поўнага коопэраваньня беднаты і батрацтва па працягу бліжэйшых 2-х гадоў.

ДЫРЭКТЫВЫ БЕЛРАБСЭКЦЫІ

Зацверджана Прэзидыумам Бел-
рабсэцкыі 27-XI—28 г., прот. № 5.

Інструкцыя аб справаздачна-перавыбарчай кампаніі па рабочай коопэрацыі Беларусі ў 28-29 г.

1. Справаздачна-перавыбарчая кампанія па рабочай коопэрацыі Беларусі праводзіцца паміж 15 лютага і 15 красавіка 1929 г.

Конкрэтныя тэрміны кампаніі павінны быць узгоднены з мясцовымі арганізацыямі такім чынам, каб яна не праводзілася адначасова з іншымі кампаніямі з тым, каб вынікі былі найбольш паспяховымі.

2. Справаздачна-перавыбарчая кампанія павінна выявіць шырокі ўдзел мас у абгаварэнні ўсіх дасягненняў і недахопаў коопэратыву, далейшых яго плянаў і задач. Неабходна высветліць перад шырокімі масамі ўсё тыя прычыны, якія вызвалі цяжкасці ў забеспячэнні таварамі спажывца і паказваць на перспектывы далейшага тавара-забеспячэння, яго цяжкасці, на выпякаючыя з гэтага задачы коопэрацыі (эканомнае размеркаванне прадуктаў, стварэнне рэзерваў, пераважнае забеспячэнне пайшчыкаў, барацьба са злоўжываннямі сяброўскімі кніжкамі і г. д.).

3. Лезунгі і задачы кампаніі—наступныя:

а) паліпшэнне якасці абслугоўвання пайшчыкаў і рацыяналізацыя ЦРК, б) развіццё самакрытыкі, ўзмацненне коопэрацыйнай грамадзкасці, працы коопэрацыйнага актыву і яго сувязі з масамі, в) ўзмацненне ахопу бюджэту пайшчыкаў шляхам пашырэння працы сельска-гаспадарчымі прадуктамі і дастатковымі таварамі, г) паліпшэнне коопэравання і збору паёў, ж) ўзмацненне операцый па збору ўкладаў і авансаў ад пайшчыкаў, з) высвятленне задач капітальнага будаўніцтва ЦРК.

4. Кампанія павінна праходзіць пад знакам праверкі выканання дырэктыў і паставоў папярэдніх сходаў пайшчыкаў і ўнаўнаважых. Неабходна дабіцца актыўнага ўдзелу і садзейнічання профэсійных арганізацый і іх нізавых ячэйк справаздачна-перавыбарчай кампаніі.

5. Сваечасовая і ўсебаковая падрыхтоўка кампаніі зьяўляецца абавязковай умовай яе паспяховага выканання. Насыценная справаздача і справаздача брашур павінны быць сваечасова разасланы па ўсіх калектывах, прадпрыемствах і клябах. Патрэбна асвятляць працу ЦРК у мясцовым друку.

6. Агульнае кіраўніцтва і нагляданне за правядзеннем справаздачна-перавыбарчай кампаніі ажыццяўляецца праўленнем ЦРК праз оргадзел.

7. Агульны плян, пытанні і задачы справаздачна-перавыбарчай кампаніі неабходна раней абгаварыць на сходах партыйнага, комсамольскага, жаночага і коопэрацыйнага актыву. Асобна абгаварваецца пытанне аб перавыборах сярод вайсковых.

8. У гэтым годзе неабходна шырай ужыць вопыт уцягнення ўнаўнаважых у якасці актыўных дакладчыкаў аб дзейнасці ЦРК. Для

гэтага неабходна свачасова вызначыць з складу коопактыву групы дакладчыкаў, сярод якіх праводзіць спецыяльную інструкцыйную працу. Інструкцыйная праца павінна быць праведзена і сярод астатніх, сваечасова вызначаных дакладчыкаў.

9. Неабходна свачасова скласці дакладны плян перавыбараў, які абаварваецца на арганізацыйнай секцыі ўпаўнаважаных і ў час выбарчай кампаніі. На пляну неабходна вызначыць лік і месца сходаў, іх склад, прозвішчы дакладчыкаў. Тэрмін кожнага сходу неабходна свачасова ўзгадніць з адпаведнымі проф-ячэйкамі і клубамі. На буйных ЦРК сходы неабходна ўзбуйніць (па два і некалькі невялікіх колектываў у адным памяшканні) з тым, каб агульны лік усіх сходаў быў ня вельмі вялікі і каб была магчымасць ЦРК іх абслугоўваць.

10. Вопыт папярэдніх гадоў выявіў, што на большай частцы ЦРК цэлы шэраг пайшчыкаў зусім ня быў уцягнуты ў перавыбарчую кампанію, і шмат колектываў і асобных пайшчыкаў зусім ня быў ахоплены перавыбарчымі сходамі. У гэтым годзе зьнешчым такім з'явішчам шляхам пасылкі індыўідуальных абвестак, шырокім абвясчэннем праз друк і г. д. Неабходна гэтыя групы ў максімальнай ступені ўцягнуць у перавыбарчую кампанію. Сходы гэтых груп склікаюцца па раёнах у адпаведных памяшканнях. Неабходна ў гэтым годзе дабіцца ахопу ўсіх пайшчыкаў коопэрацыйна-крамавымі камісіямі.

11. Неабходна таксама забяспечыць поўнае правядзенне сходаў у 2-х і 3-х зменных прадпрыемствах. У папярэдніх гадах сходы ў Барысаве і іншых месцах праходзілі вельмі няўдала і нават зрываліся. У гэтым годзе неабходна дабіцца поўнага ўдзельнічання пайшчыкаў гэтых прадпрыемстваў у перавыбарах, шляхам асобных сходаў па зменах, альбо аб'яднаных у выхадныя дні. У час абедзеных перапынкаў склікаць сходы ня трэба.

Неабходна звярнуць асабліва ўвагу на павялічэнне процанту ў кіруючых органах жанчын і моладзі. Леішыя таварышы, якія апраўдалі сябе на сваёй практычнай працы, павінны быць вылучаны на вышэйшую кіруючую працу ў коопэратыве.

12. На прыкладу папярэдніх гадоў неабходна і ў гэтым годзе склікаць асобныя сходы саматужнікаў, інвалідаў і знаходзячыхся на ўтрыманні сабеу. Хатніх гаспадарань і другіх членаў сям'і мэтазгодна склікаць (індыўідуальнымі абвесткамі) на асобныя спецыяльныя сходы, бо запрашанне іх на агульныя сходы разам з іх галавой сям'і ня забяспечвае ўдзельнічання іх у перавыбарах.

13. Неабходна шырока аб'явіць насельніцтву аб тэрмінах і месцу перавыбарных сходаў: календарны плян перавыбараў неабходна абвясціць у друку і спецыяльнымі аб'явамі на прадпрыемствах, а таксама на магазынах ЦРК.

14. З мэтай большай актыўнасці справаздачна-перавыбарных сходаў неабходна дабіцца, каб гэтыя сходы былі спецыяльныя і не аб'ядналіся з сходамі па другіх профэсійных і іншых пытаннях. Неабходна паставіць на профсаветах пытанне аб максімальным садзейнічання прафарганізацый у гэтай галіне, і аб канчатковым скасаванні ўсіх педарэчнасцяў, якія мелі месца ў мінулыя гады.

15. Для выяўлення максымальнай актыўнасці сходаў абвестка дню павінна абмежавацца наступнымі пытаннямі: а) даклад праўлення і садаклад рэвізкамсіі (для буйных калектываў), б) даклад упаўнаважнага, в) даклад крамкамсіі, г) выбары ўпаўнаважных і крамкамсіі.

З мэтай большай прадукцыйнасці сходаў неабходна, каб даклады былі невялікія, напрыклад: даклад Праўлення — 30 хвілін, астатнія даклады на 15 хвілін. Пытанні і спрэчкі адчыняюцца пасля ўсіх дакладаў.

Змест пытанняў і спрэчак заносіцца ў пратакол і разам з рэзалюцыямі пры складанні вынікаў працы ЦРК і рэзалюцыі-наказа для перавыбарчага сходу ўпаўнаважных.

16. Для распрацоўкі рэзалюцыі неабходна прыцягнуць удзельнікаў сходу. Ня трэба прад'яўляць раней зроблены ЦРК праэкт рэзалюцыі; апошняя павінна палкам складацца на сходзе з фіксавання ўсіх жаданняў пайшчыкаў.

17. Неабходна пры перавыбарах застаўляць у ворганах кіравання асоб, выявіўшых сябе на працы ўпаўнаважных і сяброў крамкамсіі. Мінуты год паказаў вялікі процант аднаўлення складу актыва, што трэба лічыць неэфектыўным.

Трэба звярнуць больш увагі падбору кандыдатур у выбарныя органы коопэратыву, якія павінны сваёчасова абгаварвацца коопэратывам сумесна з профацыйкай. Спіскі кандыдатур павінны вывешвацца за некалькі дзён да перавыбараў на прадпрыемствах.

18. Выбары павінны праходзіць пры поўным выяўленні думкі і прапавоў пайшчыкаў з захаваннем самай шырокай пралетарскай дэмакратыі. Кандыдаты ва ўпаўнаважныя згодна статуту не абіраюцца.

19. Зацверджанне справаздачы ЦРК і пляна дзейнасці робіцца сходам упаўнаважаных новага складу.

Спажывецкая коопэрацыя мае вялікі актыў. У гэтым актыве ёсць тысячы барацьбітоў за ленінскі генэральны плян сацыялістычнай перабудовы вёскі. Гэты актыў павінен быць прыцягнуты ў дапамогу партыі да справы мобілізацыі мас на перавыбары Саветаў.

Актыў павінен забяспечыць сплачэнне бядняцка-серадняцкіх мас навокал перавыбарчай кампаніі і сваёй арганізаванасцю даваць рашучы адпор актыўнасці кулацкіх элементаў, якія пажадаюць мець свой ўплыў на перавыбарчую кампанію Саветаў.

АФІЦЫЙНЫ АДДЗЕЛ

Аб парадку ўтварэння, хавання і выдаткоўвання запасных капіталаў коопэрацыі.

(З пастановы ЦВК і СНК СССР ад 23 мая 1928 г.).

1. Коопэрацыйныя арганізацыі ўсіх відаў і ступеняў абавязаны мець запасны капітал, які ўтвараецца ў парадку, паказаным у арт. 2, і прызначаецца выключна на пакрыццё страт па бальнсу за мінулы операцыйны год.

2. Запасны капітал ўтвараюцца па пастанове агульнага сходу членаў (сходу ўпаўнаважаных) коопэрацыйнай арганізацыі пры запэўва-
джэнні яе гадавой справаздачы шляхам штогодных адлічэнняў ня
менш 10% чыстага прыбытку, за выключэннем с.-г. крэд. і прамysl.
кредытнай коопэрацыі, для якіх разьмер адлічэнняў ня можа быць
ніжэй 20 процантаў.

3. Абавязковыя адлічэнні з прыбыткаў коопэрацыйнай арганізацыі
ў запасны капітал могуць быць спынены па пастанове агульнага сходу
членаў (сходу ўпаўнаважаных), калі запасны капітал дасягне 20 проц.,
а для крэдытна-коопэрацыйных арганізацый—50 проц. усіх уласных
капіталаў коопэрацыйнай арганізацыі, за выключэннем паявога.

4. Усе коопэрацыйныя арганізацыі, за выключэннем сельска-гас-
падарчых крэдытных т-ваў і с.-г. крэд. саюзаў, уваходзячых у сыстэму
с.-г. крэдыту, павінны ў працягу трох месяцаў з дня пастановы
агульнага сходу (сходу ўпаўнаважаных) аб разьмеркаваньні прыбыткаў
перадаваць свае адлічэнні ў запасны капітал у якасьці спецыяльных
укладаў у асобныя фонды пры коопэрацыйных банках (арт. 5). Сель-
ска-гаспадарчыя крэдытныя т-вы і с.-г. крэд. саюзы, уваходзячыя ў
сыстэму сельска-гаспадарчага крэдыту, павінны ў гэты-ж тэрмін пера-
даваць свае адлічэнні ў запасны капітал у якасьці спецыяльных
укладаў у асобныя фонды пры сельска-гасп. банках саюзных рэспублік
(арт. 5).

5. Коопэрацыйныя банкі ўтвараюць з паступіўшых да іх алі-
чэнняў у запасны капіталы коопэрацыйных арганізацый асобныя фонды
па кожнаму віду коопэрацыі: спажывецкай, сельска-гасп. і інш.

Сельска-гаспадарчыя банкі саюзных рэспублік утвараюць фонды з
паступіўшых да іх адлічэнняў у запасны капіталы сельска-гаспадар-
чых крэдытных таварыстваў і сельска-гаспадарчых крэдытных саюзаў,
уваходзячых у сыстэму сельска-гаспадарчага крэдыту.

40 проц. фонду кожнага віду коопэрацыі коопэрацыйныя банкі і
сельска-гаспадарчыя банкі саюзных рэспублік зьмяшчаюць у дзяржаў-
ныя ці гарантованыя ўрадам процантныя паперы. Сьпісак процантных
папер вызначаецца згодна пастановы ЦВК і СНК СССР ад 18 мая
1927 г. аб зьмяшчэнні запасных і рэзэрвных капіталаў юрыдычных
асоб у дзяржаўныя і гарантованыя ўрадам процантныя паперы (Збор.
Зак. СССР 1927 г. № 52, ст. 519). Астатнія 60 проц. памянёных фон-
даў зьвяртаюцца паказанымі крэдытнымі ўстановамі на патрэбы крэды-

тавання адпавядаючых відаў коопэрацыі. Паралак хабавання і скарыстання гэтых сум устанаўляецца крэдытнымі ўстановамі па згодзе з адпавядаючымі коопэрацыйнымі цэнтрамі.

6. Зьмяшчэнне адлічэнняў у паказаныя ў арт. 5 фонды вытвараецца, пачынаючы з адлічэнняў у запасныя капіталы коопэрацыйных арганізацый, з прыбыткаў па баянсам за 1926—27 год, а для тых арганізацый, операцыйны год, які пачынаецца з 1 студзеня—з прыбыткаў па баянсам за 1927 год.

Коопэрацыйныя арганізацыі, абавязаныя публічнай справаздачнасцю, баянсы якіх за 1925—26 операцыйны год ня будуць зацьверджаны да моманту апублікавання гэтай пастановы, абавязаны зьмяшчаць у вышэйпаказаныя фонды (арт. 5) адлічэнні, прадугледжаныя арт. 2, пачынаючы з адлічэнняў з прыбыткаў па баянсам за 1925—26 операцыйны год.

7. Наркомфіну СССР даецца права адтэрмінаваць і растэрмінаваць коопэрацыйным арганізацыям унясенне ў паказаныя ў арт. 4 крэдытныя ўстановы адлічэнняў у запасныя капіталы на час ня больш аднаго году ў тых выпадках, калі, з прычыны выключных абставін, унясенне гэтых адлічэнняў ва ўстаноўлены ў арт. 4 тэрмін зьяўляецца для коопэрацыйнай арганізацыі немагчымым ці можа выклікаць сабою сур'ёзныя перашкоды для яе дзейнасці.

Увага. Наркомфіну СССР па згодзе з Усесаюзным Цэнтральным Коопэрацыйным Саветам даецца права аслабляць не абавязаныя публічнай справаздачнасцю первічныя коопэрацыйныя арганізацыі вытворчага характару бяз збытавых функцый ад зьмяшчэння адлічэнняў у запасныя капіталы ў коопэрацыйныя банкі.

8. Адлічэнні ў запасныя капіталы, якія ўносяцца ў коопэрацыйныя банкі і сельска-гаспадарчыя банкі саюзных рэспублік у парадку растэрміноўкі (арт. 7), з'яўляюцца банкамі, у першую чаргу, поўнасцю на набыццё дзяржаўных ці гарантаваных урадам процантных папер да дасягнення 40 проц. усей сумы належачых унясенню адлічэнняў.

9. У тых выпадках, калі выявіцца неабходнасць выдаткаваць ва ўстаноўленым парадку запасны капітал коопэрацыйнай арганізацыі поўнасцю ці часткова на пакрыццё яе страт па галавому баянсу, адпавядаючая сума з унесеныя гэтай арганізацыяй у банк адлічэнняў у запасны капітал зварочваецца банкам коопэрацыйнай арганізацыі з належачых фондаў (арт. 5), пры чым сума, якая зварочваецца, пакрываецца ў размеры 40 проц. за кошт процантных папер, а ў размеры 60 проц. за кошт астатняй часткі фонду (арт. 5).

Рэалізацыя паказаных вышэй процантных папер вытвараецца або шляхам адчужэння іх банкам з папярэднім наведаннем аб гэтым Наркомфіна СССР ці Наркомфіна Саюзнай Рэспублікі, па прыналежнасці (згодна інструкцыі, прадугледжанай арт. 14), або шляхам прадаўлення банкамі належачых рэалізацыі процантных папер Наркомфіну СССР ці Наркомфіну саюзнай рэспублікі, па прыналежнасці, для аплаты іх па номінальнай вартасці.

10. У выключных выпадках, з паведамлення Наркомфіна СССР ці Наркомфіна саюзнай рэспублікі, па прыналежнасці, процантныя паперы (арт. 5) могуць быць на працягу операцыйнага году закладвацца ці прадстаўляцца коопэрацыйнай арганізацыяй у забеспячэнне акуратнасці выпаўнення ёю прынятых на сябе абавязкаў. У выпадку з'вяртання паказаных процантных папер на пакрыццё абавязкаў коопэрацыйнай арганізацыі, апошняя, па патрабаванню належачага фінансавога органу, павінна ў месячны тэрмін унесці ў належачы банк (арт. 4) адпавядающую колькасць процантных папер ці неабходную для набыцця іх сумы грошай.

11. У выпадку неўнясення ў адпавядаючы банк (арт. 4) той часткі адлічэнняў у запасны капітал, якая належыць з'мяшчэнню ў дзяржаўныя ці гарантованыя ўрадам процантныя паперы, на працягу трох месяцаў з дня зробленага ва ўстаноўленым парадку разьмеркавання прыбыткаў (арт. 4) ці на працягу ладатковага тэрміну (арт. 7), а таксама ў выпадках, паказаных у арт. 10, няўнесеныя сумы ўзыхваюцца належачымі фінансавымі органамі ў бяспрэчным парадку, прымяняючыся да правіл, устаноўленых для ўзыхання нядоімак па падаткам, але без налічэння пені, і перадаюцца адпавядаючаму банку. Атрыманыя ад фінансавых органаў сумы банкі поўнасьцю з'вяртаюць на набыццё вышэйпаказаных процантных папер.

Кіраўнікі коопэрацыйных арганізацый, якія ня выканалі, абавязку ўнесці ў банк паказаныя ў першай частцы гэтага артыкулу сумы, падлягаюць адказнасці ў дысцыплінарным парадку.

12. Банкі з'мяшчаюць належачыя часткі асобных фондаў (арт. 5 і 8) у дзяржаўныя ці гарантованыя ўрадам процантныя паперы не пазьней нядзельнага тэрміну з дня атрымання ад коопэрацыйных арганізацый адлічэнняў у запасны капіталы ці з дня атрымання ад фін. органаў узыханых імі на падставе арт. 11 сум.

Кіраўнікі банкаў, якія ня выконваюць патрабаванняў гэтага артыкулу, падлягаюць адказнасці ў дысцыплінарным парадку.

13. На органы НКФ СССР і НКФ саюзных рэспублік у парадку, устаноўленым інструкцыяй (арт. 14), ускладаецца нагляд за выкананнем гэтай паставы ў частцы, якая датычыцца з'мяшчэння 40 проц. сум, належачых адлічэнню ў запасны капіталы коопэрацыйных арганізацый, у дзяржаўныя ці гарантованыя ўрадам процантныя паперы.

14. Інструкцыя па дапамаганню гэтай паставы выдаецца ў месячны тэрмін Наркомфінам СССР, па ўзгадненні з Усесаюзным Цэнтральным Коопэрацыйным Саветам.

15. Прапанаваць ЦВК і СНК саюзных рэспублік унесці ў заканадаўства саюзных рэспублік змены, выходзячыя з гэтай паставы.

Старшыня ЦВК СССР *М. Калінін.*

Нам. Старшыні СНК СССР *Я. Рудзутак.*

Сакратар ЦВК СССР *А. Енукідзе.*

Масква—Крэмль, 23 мая 1928 г.

Анублікована ў „Изв. ЦИК СССР“ № 142 за 1928 г.

Аб правільным вучоце наяўнасьці хлеба.

Усім хлебазагатоўчым арганізацыям.

Пытаньне правільнага вучоту наяўнасьці хлеба зьяўляецца заўсёды адным з асноўных, як у опэрацыйнай, так і ў вучотна-справаздачнай працы рэгулюючых органаў і загатоўцаў. У бягучую кампанію, у сувязі з цэлым шэрагам перабояў у складаньні справаздачнасьці і дастаўленьні справаздачнага матар'ялу, пытаньне правільнага вучоту наяўнасьці набывае яшчэ большае значэньне. Ааналіз справаздачных матар'ялаў загатоўцаў і гандлёвых аддзелаў па наяўнасьці паказвае, што гэтаму пытаньню аддаецца недастаткова ўвагі, што ў шэрагу выпадкаў, як відаць, бывае недавучог наяўнасьці (не ўлічваецца наяўнасьць у млынох), або з прычыны адсутнасьці апраўдальных дэкумантаў па прыходу, наяўнасьць паказваецца менш сапраўднай і выходзіць, што ўлічваецца і паведамляецца не фактычная наяўнасьць хлеба, а так званая «вывадная», якое вылічваецца ня мясдох, як розьніца паміж прыходам і расходам.

Гэтым Наркамгандлю СССР катэгорычна прапануе звярнуць асаблівую ўвагу на правільнасьць, паўнату і сваечасовасьць вучоту наяўнасьці; падцьвярджае, што наяўнасьць павінна паведамляцца нізавымі і загатоўчымі пунктамі, элеватарамі і млынамі—вышэйшым зьвеньнем—фактычная, а не вывадная; прапануе гандлёвым аддзелам і загатоўцам правяраць правільнасьць складаньня і паведамленьня даных аб наяўнасьці і за правільнасьць гэтых паведамленьняў ускладае персанальную адказнасьць на загадчыкаў гандлёвых аддзелаў, а ў загатоўчых апаратах—на ўпаўнаважаных кантор ці прадстаўнікоў коопэрацыйных арганізацыяў.

Член калегіі Наркамгандлю—*Вейцэр.*

Пам. начальніка хлеба-фуражнага кіраўніцтва—*Гісен.*

Масква, 18 лістапада 1928 г., № 68036—1571.

Аб нормах прадажы хлеба здатчыкам ільну.

(Пастанова НК Гандлю БССР ад 1 сьнежня 1928 г., № 8).

У дадатак да пастановы ЭКАНА БССР ад 1 лістапада 1928 г.¹⁾ і сваёй інструкцыі ад 13-XI—28 г. за № 5508, Народны Камісарыят Гандлю БССР пастанаўляе:

У мэтах заахвочваньня здачы ільнавохамі ільнавалакна ў лепш апрацаваным выглядзе, увесці наступную дыфэрэнцыйную сыстэму прадажы хлеба здатчыкам ільну ў залежнасьці ад якасьці апрацоўкі:

- а) поўную норму хлеба выдаваць толькі пры здачы ільну тропанага,
- б) пры здачы ільну паўтропанага выдаваць толькі 80 проц. нормы,
- в) пры здачы ільну сырцу выдаваць толькі 40 проц. нормы.

Гэтая пастанова ўваходзіць у дзейнасьць з моманту атрымання яе на мясдох.

Наркамгандлю БССР *Адамайціс.*

Сакратар *Кулакоўскі.*

¹⁾ Надрукована ў «Бюл. БКС» № 6-7, стар. 25.

Х Р О Н І К А

Па Белкоопсаюзу

* Па паступіўшых тэлеграфных звестках ад нашых арганізацый, з 1-га па 10-сьнежня загатоўлена: ільновалакна 258 тон, ці 63 проц. месячнага пляну, ільнонасення 259 тон, ці 55 проц.; скурасыравіны буйнай 5471 штука, ці 55 проц. і скурасыравіны дробнай 7346 штук, ці 35 проц. месячнага пляну.

* Збор паёў па вясковай сетцы спажыву сыстэмы за першыя 10 дзён сьнежня м-ца зусім незадавальняючы. На 10 сьнежня 1928 году выканана толькі 40 з паловай проц. квартальнага заданьня. Асабліва слабы тэмп збору паёў па Бабруйскаму саюзу і Слуцкаму аддзяленьню Белкоопсаюзу.

Выходзячы з гэтага, Праўленьне Белкоопсаюзу катэгорычна прапанавала праўленьням Саюзаў і загадчыкам сваіх аддзяленьняў прыняць больш рашучыя і энэргічныя захады да пасіленьня збору паёў, кіруючыся пастановай Праўленьня БКС ад 3 сьнежня гэтага году.

Праўленьні саюзаў і аддзяленьняў БКС не пазьней 5 студзеня павінны паведаміць Белкоопсаюзу аб прынятых практычных мерапрыёмствах, якія забяспечвалі б выкананьне кантрольных лічбаў па збору паёў на другі квартал 1928-29 гаспадарчага году.

У студзені месяцы 1929 г. будуць заслуханы даклады: праўленьня Бабруйскага саюзу і загадчыка Слуцкага аддзяленьня БКС аб ходзе збору паёў.

Збор паёў па рабочай коопэрацыі таксама ідзе вельмі марудным тэмпам.

* Праўленьне Белкоопсаюзу зацьвердзіла наступнае заданьне па збору паёў на другі квартал 1928-29 гаспадарчага году.

Дняпросаюзу сабраць 356 тыс. руб., Гомельскаму саюзу—258 тыс. руб., Віцебскаму — 291 тыс. руб., Бабруйскаму—169 тыс. руб., Менскаму аддзяленьню БКС—250 тыс. р., Слуцкаму—154 тыс. руб. А ўсяго разам 1.478 тыс. рублёў.

У студзені месяцы павінна быць сабрана 40 проц. квартальнага заданьня, а ў лютым і сакавіку—па 30 проц.

Па Менаддзяленьню

Маючы на ўвазе востры недахоп спецыялістых па сыравіне, што адбіваецца на якасьці заготовак, Менскае аддзяленьне Белкоопсаюзу ўхваліла вылучыць з коопэрацыйнага актыву спажывецкіх таварыстваў асоб, якія на працягу 2-х тыдняў павінны працаваць на сыравінным складзе Менскага аддзяленьня і практычна вывучыць сыравінную справу, пасля чаго яны зварочваюцца ў свае коопэрацыйныя арганізацыі на сталую працу загатоўцаў.

Па Наркамгандлю

* Плян заготовак лекавых расьлін на 1928-29 год устаноўлены ў колькасьці 678 тон на агульную суму 340.900 рублёў. Удзельная вага спажывецкай коопэрацыі у гэтых загатоўках складае 25 процантаў.

У першым квартале неабходна загатоўіць з агульнай сумы, выпадаючай для спажыву коопэрацыі—20 проц., у другім квартале—10 проц., у трэйцім—30 проц. і у чацьвёртым—40 процантаў.

Экспартам лекавых расьлін будзе займацца Белдзяржгандаль і Белкоопсаюз.

* У лістападзе завезена ў Беларусь 1570 вагонаў хлеба, з якіх на долю спажывецкай коопэрацыі прыпадае: 282 жытных вагоны, 582 пшанічных і 81 вагон іншага збожжа.

* Арыентыровачны разьмер загатоўкі пянькі па Беларусі на 1928-29 год устаноўлены ў 700 тон. З гэтай колькасьці на долю спажывецкай коопэрацыі прыпадае 175 тон. У першым квартале павінна быць загатоўлена 20 проц., з агульнай сумы, у другім—55 проц., у трэйцім—25 процантаў.

Адказны рэдактар—Оргкіраўніцтва БКС.

Выдавец—Белкоопсаюз.

ЦАНА 15 кап.

Коопэратары, актыўныя пайшчыкі!

З 5-га КАСТРЫЧНІКА 1928 г.
ПАЧАЎ ВЫХОДЗІЦЬ
ШТОТЫДНЁВЫ

„ІНФОРМАЦЫЙНЫ БЮЛЕТЭНЬ БЕЛКООПСАЮЗУ“

КАЛІ ВЫ ХОЧАЦЕ БЫЦЬ У КУРСЕ ЎСІХ
ВАЖНЕЙШЫХ ДЫРЭКТЫЎ БЕЛКООПСАЮЗУ
І ЎРАДАВЫХ ОРГАНАЎ ПА СПАЖЫВЕЦКАЙ
КООПЭРАЦЫІ,

ДЫК ПАДПІШЭЦЕСЯ

на „Інфармацыйны Бюлетэнь Белкоопсаюзу“

У БЮЛЕТЭНІ будуць друкавацца ўсе пастановы і
распараджэньні ўраду і кіруючых органаў
Белкоопсаюзу па пытаннях коопэрацыі, а
таксама будзе давацца консультацыя па ўсіх
пытаннях практыкі і працы спажывецкай
коопэрацыі.

БЮЛЕТЭНЬ БЕЛКООПСАЮЗУ неабходна мець
кожнаму спажывецкаму таварыству, кожнаму
ЦРК, Спажыўсаюзу і Агдзяленьню.

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА:

1 месяц	— 50 к.
3 месяцы	1 р. 50 к.
6 месяцаў	2 р. 90 к.
12 месяцаў	5 р. 50 к.

Цана асобнага экзэмпляру 15 кап.

ЗАКАЗЫ НАКІРОЎВАЙЦЕ ПА АДРАСУ:

Менск, Савецкая, 43, Белкоопсаюз.

Рэдакцыі „Інфармацыйн. Бюлетэню Белкоопсаюзу“.